

162

OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 8 czerwca 1964 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 maja 1956 r. w sprawie określenia zasad i trybu oraz organów właściwych do wydawania decyzji o umarzaniu oraz o udzielaniu ulg w spłaceniu należności przysługujących jednostkom budżetowym oraz państwowym instytucjom, przedsiębiorstwom i bankom.

1. Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 marca 1964 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia zasad i trybu oraz organów właściwych do wydawania decyzji o umarzaniu oraz o udzielaniu ulg w spłaceniu należności przysługujących jednostkom budżetowym oraz państwowym instytucjom, przedsiębiorstwom i bankom (Dz. U. Nr 13, poz. 75) odwołuje się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 maja 1956 r. w sprawie określenia zasad i trybu oraz organów właściwych do wydawania decyzji o umarzaniu oraz o udzielaniu ulg w spłaceniu należności przysługujących jednostkom budżetowym oraz państwowym instytucjom, przedsiębiorstwom i bankom (Dz. U. Nr 17, poz. 93), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu

i z zastosowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.

2. Jednolity tekst nie obejmuje następujących przepisów:

- 1) § 23 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 maja 1956 r. (Dz. U. Nr 17, poz. 93) w brzmieniu:
„§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”,
- 2) § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 marca 1964 r. (Dz. U. Nr 13, poz. 75) w brzmieniu:
„§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”

Minister Finansów: *J. Albrecht*

Załącznik do obwieszczenia Ministra
Finansów z dnia 8 czerwca 1964 r.
(poz. 162).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 maja 1956 r.

w sprawie określenia zasad i trybu oraz organów właściwych do wydawania decyzji o umarzaniu oraz o udzielaniu ulg w spłacaniu należności przysługujących jednostkom budżetowym oraz państwowym instytucjom, przedsiębiorstwom i bankom.

Na podstawie art. 2 ust. 11 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłacaniu należności państwowych (Dz. U. Nr 17, poz. 92) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o kwocie należności podlegającej umorzeniu lub odroczeniu terminu płatności albo rozłożeniu na raty, należy przez to rozumieć kwotę należności przypadającą od jednego dłużnika bez odsetek i kosztów jej dochodzenia, niezależnie od tego, w jakim trybie została ona ustalona.

§ 2. 1. Należność może być umorzona w całości lub w części, jeżeli zachodzi jedna z następujących okoliczności:

- 1) niemożliwe jest ustalenie osoby dłużnika;
- 2) niemożliwe jest ustalenie majątku dłużnika lub źródeł jego dochodu;
- 3) w wyniku postępowania egzekucyjnego lub na podstawie innych danych ustalonych przez wierzyciela stwierdzono, że dłużnik nie posiada majątku, z którego można by poszukiwać należności, albo że posiadany przez dłużnika majątek wystarczylby zaledwie na pokrycie kosztów egzekucji bądź też, że przeprowadzenie egzekucji skierowanej do wynagrodzenia dłużnika za pracę lub do jego dochodów mogłoby podważyć możliwości bytowe dłużnika lub jego rodziny;
- 4) należność nie przekracza kwoty 500 zł, a jej ściągnięcie byłoby połączone z trudnościami bądź niewspółmiernymi kosztami;
- 5) dłużnik zmarł, a na podstawie danych ustalonych przez wierzyciela stwierdzono, że zmarły nie pozostawił żadnego majątku albo że po zmarłym pozostały tylko ruchomości, które nie podlegają zajęciu na podstawie przepisów szczególnych lub stanowią przedmiot codziennego użytku domowego o wartości nie przekraczającej kwoty 5.000 zł.

2. Należność z tytułu odpowiedzialności za niedobór mienia może być umorzona tylko z przyczyn wymienionych w ust. 1 pkt 2—5.

§ 3. Umorzenie należności, za którą obok dłużnika głównego odpowiadają również inne osoby, może nastąpić, gdy okoliczność uzasadniająca umorzenie zachodzi co do wszystkich zobowiązanych.

§ 4. W przypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie mogą być ra wnioski dłużnika udzielone ulgi w spłacaniu należności w postaci odroczenia terminu ich zapłaty lub w postaci rozłożenia należności na raty.

§ 5. 1. Decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących jednostkom budżetowym i państwowym instytucjom objętym budżetem centralnym wydaje kierownik właściwej jednostki budżetowej lub instytucji państwowej, jeżeli należ-

ność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 1.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 10.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 1 roku.

2. Jeżeli należność w przypadku umorzenia przekracza kwotę 1.000 zł, a w przypadku odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwotę 10.000 zł lub okres spłaty przekracza 1 rok, jednak nie więcej niż 5 lat, decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu należności na raty wydaje właściwy naczelny organ administracji państwowej.

§ 6. 1. Decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących przedsiębiorstwom państwowym objętym budżetem centralnym lub rozliczającym się z budżetem centralnym wydaje dyrektor (kierownik) przedsiębiorstwa, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 2.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 10.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 2 lat.

2. Jeżeli należność w przypadku umorzenia przekracza kwotę 2.000 zł, a w przypadku odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty kwotę 10.000 zł lub okres spłaty przekracza 2 lata, jednak nie więcej niż 5 lat, decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu należności na raty wydaje naczelny organ administracji państwowej, sprawujący zwierzchni nadzór nad przedsiębiorstwem.

§ 7. Decyzje o umorzeniu należności powyżej 1.000.000 zł oraz decyzje o odroczeniu terminu zapłaty lub rozłożeniu na raty należności na okres przekraczający 5 lat wydaje właściwy naczelny organ administracji państwowej (§ 5 ust. 2 i § 6 ust. 2), w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 8. 1. Decyzje o umorzeniu należności przysługujących bankom państwowym wydaje:

- 1) Prezes Narodowego Banku Polskiego, jeżeli należność przysługująca temu bankowi nie przekracza kwoty 100.000 zł;
- 2) naczelni dyrektorzy pozostałych banków, jeżeli należność przysługująca bankowi nie przekracza kwoty 50.000 zł;
- 3) Minister Finansów co do należności przekraczających kwoty wymienione w pkt 1 i 2.

2. Zasady i tryb wydawania decyzji o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących bankom państwowym ustala: dla Narodowego Banku Polskiego regulamin wydany przez Prezesa tego banku, a dla pozostałych banków — regulamin wydany przez naczelnych dyrektorów właściwych banków i zatwierdzone przez Ministra Finansów.

§ 9. 1. Decyzje o umorzeniu należności przysługujących Państwowemu Zakładowi Ubezpieczeń wydają:

- 1) dyrektorzy oddziałów wojewódzkich (oddziałów dla m. st. Warszawy i m. Łodzi) Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, jeżeli należność nie przekracza kwoty 10.000 zł;
- 2) Naczelny Dyrektor Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, jeżeli należność nie przekracza kwoty 50.000 zł;
- 3) Minister Finansów, jeżeli należność przekracza kwotę wskazaną w pkt 2.

2. Zasady i tryb wydawania decyzji o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących Państwowemu Zakładowi Ubezpieczeń ustali regulamin wydany przez Naczelnego Dyrektora Państwowego Zakładu Ubezpieczeń i zatwierdzony przez Ministra Finansów.

§ 10. 1. Naczelne organy administracji państwowej (§ 5 ust. 2 i § 6 ust. 2) mogą uprawnienia do wydawania decyzji o umorzeniu należności nie przekraczających kwoty 100.000 zł oraz decyzji o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności nie przekraczających kwoty 250.000 zł przekazywać pracownikom kierującym jednostkami organizacyjnymi, które podlegają tym organom i są objęte budżetem centralnym lub rozliczają się z tym budżetem.

2. W stosunku do należności przysługujących przedsiębiorstwom państwowym z tytułu niedoboru mienia kwoty określone w ust. 1 mogą być podwyższone w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 11. 1. Na wniosek Prezesa Narodowego Banku Polskiego, a w pozostałych bankach — na wniosek naczelnego dyrektora właściwego banku Minister Finansów może wyrazić zgodę na przekazanie uprawnień określonych w § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 pracownikom właściwych central banków na stanowisku nie niższym od dyrektora departamentu bądź równorzędnym.

2. Prezes Narodowego Banku Polskiego, a w pozostałych bankach naczelnicy dyrektorzy banków mogą uprawnienia określone w § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 przekazać podległym sobie bezpośrednio dyrektorom (kierownikom) oddziałów banków, jeżeli należność nie przewyższa kwoty 10.000 zł.

3. Prezes Narodowego Banku Polskiego, a w pozostałych bankach naczelnicy dyrektorzy banków mogą uprawnienia określone w § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 przekazać dyrektorom (kierownikom) oddziałów operacyjnych banku, jeżeli należność nie przekracza kwoty 3.000 zł.

§ 12. Minister Łączności może przekazać kierownikom jednostek organizacyjnych państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” uprawnienia w zakresie umarzania, odraczania terminu zapłaty i rozkładania na raty należności przysługujących temu przedsiębiorstwu, jak również należności z tytułu opłat radiofonicznych, jeżeli należność nie przekracza kwoty 10.000 zł, a okres spłaty — 3 lat.

§ 13. Decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących jednostkom budżetowym i państwowym instytucjom objętym budżetami terenowymi wydają:

- 1) kierownicy właściwych organów administracji prezydentów miejskich rad narodowych miast nie stanowiących powiatów co do należności objętych budżetem miejskim, jeżeli należność w razie umorzenia nie przekracza kwoty 2.000 zł, w razie zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 10.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 2 lat;
- 2) kierownicy właściwych organów administracji prezydentów powiatowych rad narodowych co do należności

jednostek objętych budżetem powiatowym lub budżetami niższego stopnia, jeżeli należność w razie umorzenia nie przekracza kwoty 10.000 zł, w razie zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 25.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 3 lat;

- 3) kierownicy właściwych organów administracji prezydentów wojewódzkich rad narodowych co do należności jednostek objętych budżetem wojewódzkim lub budżetami niższego stopnia, jeżeli należność w razie umorzenia nie przekracza kwoty 100.000 zł, w razie zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 250.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 5 lat.

§ 14. 1. Decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących przedsiębiorstwom państwowym objętym budżetem terenowym lub rozliczającym się z takim budżetem wydają:

- 1) dyrektor (kierownik) przedsiębiorstwa, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 2.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 10.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 2 lat;
- 2) kierownicy właściwych organów administracji prezydentów powiatowych rad narodowych co do należności przedsiębiorstw objętych budżetem powiatowym lub budżetami niższego stopnia albo rozliczających się z takimi budżetami, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 10.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 25.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 3 lat;
- 3) kierownicy właściwych organów administracji prezydentów wojewódzkich rad narodowych co do należności przedsiębiorstw objętych budżetem wojewódzkim lub budżetami niższego stopnia albo rozliczających się z takimi budżetami, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 100.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 250.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 5 lat;
- 4) dyrektor zjednoczenia terenowego (jednostki równorzędnej) co do należności przedsiębiorstw wchodzących w skład zjednoczenia (jednostki równorzędnej) — w granicach uprawnień wskazanych w pkt 3.

2. Naczelne organy administracji państwowej mogą w porozumieniu z Ministrem Finansów upoważniać dyrektorów (kierowników) przedsiębiorstw państwowych do umarzania, odraczania terminu zapłaty lub rozkładania na raty należności przysługujących tym przedsiębiorstwom z tytułu niedoboru mienia, a przekraczających kwoty określone w ust. 1 pkt 1.

§ 15. Kierownicy właściwych organów administracji prezydentów rad narodowych i dyrektorzy zjednoczeń terenowych (jednostek równorzędnych) wydają decyzje o umorzeniu po zasięgnięciu pisemnej opinii organu administracji finansowej prezydium właściwej rady narodowej.

§ 16. Decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności, o których mowa w §§ 13 i 14, a przekraczających kwoty lub okresy wskazane w § 13 pkt 3 i § 14 ust. 1 pkt 3 i 4, wydają za zgodą Ministra Finansów:

- 1) w zakresie należności przedsiębiorstw wchodzących w skład zjednoczenia — dyrektorzy zjednoczeń (jednostek równorzędnych);
- 2) kierownicy właściwych organów administracji prezydentów wojewódzkich rad narodowych w pozostałych przypadkach.

§ 17. 1. Prezydya właściwych rad narodowych mogą zastrzec, że decyzje, o których mowa w § 13, § 14 ust. 1 pkt 2—4 i w § 16, wydawać będą te prezydya.

2. W razie gdy prezydya wojewódzkich rad narodowych zastrzegą sobie wydawanie decyzji, o których mowa w § 16, decyzje te wydawane będą za zgodą Ministra Finansów.

§ 18. Przepisy dotyczące kierowników właściwych organów administracji prezydiów powiatowych rad narodowych stosuje się odpowiednio do kierowników właściwych organów administracji prezydiów miejskich rad narodowych miast stanowiących powiaty oraz kierowników właściwych organów administracji prezydiów dzielnicowych rad narodowych w miastach wyłączonych z województw, a przepisy dotyczące kierowników właściwych organów administracji prezydiów wojewódzkich rad narodowych — do kierowników właściwych organów administracji prezydiów miast wyłączonych z województw.

§ 19. 1. W przypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie naczelne organy administracji państwowej mogą umarzać należności nie przekraczające w stosunku do jednego dłużnika kwoty 10.000 zł, mimo braku okoliczności określonych w § 2 ust. 1.

2. Należności przekraczające w stosunku do jednego dłużnika kwotę 10.000 zł może umorzyć w przypadkach określonych w ust. 1 tylko Minister Finansów na wniosek właściwego naczelnego organu administracji państwowej.

3. W zakresie należności przysługujących przedsiębiorstwom państwowym z tytułu niedoboru mienia, a nie przekraczających w stosunku do jednego dłużnika kwoty 5.000 zł, naczelne organy administracji państwowej, w porozumieniu z Ministrem Finansów, mogą przekazywać uprawnienia wymienione w ust. 1 dyrektorom tych przedsiębiorstw.

§ 20. 1. Należności przysługujące od rolniczych spółdzielni produkcyjnych mogą być umarżane w przypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne

uwzględnienie albo jeżeli ściągnięcie tych należności byłoby połączone z trudnościami lub niewspółmiernymi kosztami.

2. Należności określone w ust. 1 może umarżać Minister Finansów na wniosek Ministra Rolnictwa.

3. Minister Finansów i Minister Rolnictwa, każdy w swoim zakresie działania, mogą swoje uprawnienia dotyczące umarżania należności przysługujących od rolniczych spółdzielni produkcyjnych przekazać podległym sobie organom, a Minister Finansów — również bankom.

§ 21. 1. Postępowanie egzekucyjne może być zawieszona do czasu wydania decyzji w sprawie umorzenia lub udzielenia ulg w spłaceniu należności, jeżeli tego wymaga interes społeczny albo wzgląd na położenie rodzinne lub majątkowe dłużnika.

2. Organem właściwym do wydania decyzji o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego jest organ właściwy do wydania decyzji o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu należności na raty.

§ 22. Organ właściwy do wydania decyzji o umorzeniu może uchylić wydaną decyzję, jeżeli wyjdzie na jaw, że dowody, na podstawie których powzięto decyzję, okazały się fałszywe lub decyzja została wydana w wyniku przestępstwa albo dłużnik wprowadził organ ten w błąd co do okoliczności, które były podstawą umorzenia.

§ 23. Uprawnienia przysługujące na podstawie niniejszego rozporządzenia naczelnym organom administracji państwowej przysługują również kierownikom urzędów centralnych.

§ 24. Przepisy rozporządzenia nie naruszają uprawnień do zaniechania dochodzenia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umów, określonych w ogólnych lub branżowych warunkach dostaw albo w innych przepisach ustalających warunki umów zawieranych między jednostkami gospodarki społecznej.

§ 25. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz wszystkim ministrom.